

САВЕТИ АГРОНОМА

Биљне ваши и бела лептираста ваш

Биљне ваши оштећују повртарске биљке већ у првим фазама развоја. Осим директног штетног деловања ови инсекти преносиоци су многих биљних вируса, а приликом сисања биљних сокова луче сахариде ("медна роса") што проузрокује појаву гљива чађавица. Не улазећи у биологију лисних ваши, која је углавном код свих слична или иста, треба напоменути да неке од тих штеточина испољавају монофагност, као што су *Alphis nasturtii* на паприци или *A. gossypii* на краставцу, док је већина осталих полифагна.

Бела лептираста ваш представља једну од најштетнијих врста инсеката на гајеним биљкама у затвореном простору. Проузрокује велике штете у усеву парадајза, краставца, паприке, салате и већем броју украсних биљака. Одржава се од пролећа до јесени на многим гајеним и коровским биљкама на отвореном пољу, а у стакленим током целе године.

Репродукција беле ваши у повољним климатским условима одвија се целе године, тако да се образује и до 11 генерација које се међусобно преклапају. Имајући у виду њену високу плодност у условима стакленика долази до веома брзог пренамножавања те штеточине. Тада на једном листу парадајза може да се нађе до 1.000 инсеката, а на краставцу и преко 2.000 ларви тог инсекта. Током исхране долази до лучења "медне росе" па се на листовима и плодовима секундарно јављају сапрофитне гљивице, познате као чађавице.

Сузбијање биљних ваши и беле лептирасте ваши у објектима заштићеног простора веома је сложено. Оно се изводи у току целог вегетационог периода, па и целе године. Предност треба дати превентивним мерама за сузбијање осталих штеточина: уништити корове у стакленику и око њега; очекивати већи напад биљних ваши, ако у близини има воћњака; садити биљке без штеточина на њима; редовно одржавати чистоћу објеката и сав отпадни материјал свакодневно износити и спаљивати; редовно контролисати присуство тих штеточина на биљкама и стављати жуте лепљиве плоче ради откривања прве појаве тих штеточина и смањења њихове бројности.

Хемијске мере за сузбијање почети чим се на 100 биљака уочи један лептирић беле ваши или први примерци биљних ваши. Настојати да се штеточина

уништи у самом почетку појаве, јер је касније сузбијање отежано из неколико разлога: а) истовремено присуство свих развојних стадијума неједнаке осетљивости према инсектицидима; б) због воштаног штита који обавија тело ларви и лутке већина инсектицида

недовољно су ефикасни за те развојне стадијуме; ц) преклапање неколико генерација; д) брзи развој резистентности према често коришћеним инсектицидима па и групама препарата.

Каснијим сузбијањем, када је напад штеточина већ јак, само се за кратко време смањује јачина напада. При крају производног циклуса, у условима кратких временских интервала између берби, користити искључиво инсектициде кратке каренце.

Могу да се уоче три главне поруке, веома важне за успешну контролу присуства тих штеточина, а то су 1) превентива, 2) водити рачуна о групама примењених инсектицида, односно њиховом механизму деловања, 3) строго пазити на каренцу примењених инсектицида, па и према томе бирати позицију одређених препарата у стратегији сузбијања биљних и беле лептирасте ваши.

Практична препорука за сузбијање биљних и беле лептирасте ваши у усеву поврћа, а која води рачуна о механизму деловања инсектицида и њиховој каренци јесте да повртари имају "пакет препарата", које ће користити према стварној ситуацији у свом усеву. Једна од препорука таквог пакета могу бити следећи инсектициди: Actellic 50, Actara 25 WG, Shess 50 WG, Match 50 ЕС итд.

дипл. инг. Иштван Варга,
агроном

POLJOPRIVREDNA APOTEKA
Agro Varga
Temerin, Novosadska 323
Tel.: 021/842-002
Mob. tel.: 063/370-467

ХОРОСКОП

Изложени сте променљивим околностима, па не можете адекватно планирати посао и своје слободно време. Посвећени сте деци на прави начин. Време је да изађете негде. Љубав.

Немојте пропустити леп провод ових дана, а поготову ноћни. Љубавна ситуација је под знаком питања. Романтични сте. Како донети правилне одлуке и рећи праве речи?

Емотивно сте обојени у свему што радите и говорите. Расипате љубав, трошкарите новац, из чистог задовољства. Породица вас подржава. Више шетње годиће и Вама и партнеру.

Усредсредите се да завршите започете послове, макар вас то коштало и одређених компромиса. У породици сте приморани више пажње да посвећујете деци. Финансијска ситуација боља.

Пословни статус је прожет добром сарадњом и симпатијама. Прилив новца вам ипак неће бити довољан за све што бесте хтели. Обасути сте љубављу у сваком тренутку. Уживајте.

Није ни чудо што држите до себе и што сте самостални у свакој ситуацији. Одговорни сте, радни и амбициозни. То вас држи већ извесно време, али би било добро да се и више одмарате.

Пословна ситуација је напромењена. Друштвени сте, али се не одвајате од партнера. Љубав вам више прија у тајности, на неком пустом острву или далеком путовању. Пад имунитета.

Имате повољне контакте с иностранством, па би било добро да отпутујете негде далеко. Заморени сте од уобичајених свакодневних обавеза и рутине. Партнер није расположен.

Било да сте на одмору или вам се тако само чини, не можете се изолвати и дистанцирати, поготово не према партнеру. Време сневања, романтике и завођења је актуелно. Трошкови.

Преокупирани сте партнерским односом. Дајете све од себе, оно што имате, чак и оно што немате, да удовољите драгим особама и усрећите их. Нађите меру у свему. Расправе.

У основи, можете како хоћете, како у послу, тако и у љубави. Чините како вам паде у одређеном тренутку. Будите искрени према себи и драгој особи. Егзибиционизам.

Исувише сте опуштени. Помало и лењи. На сваком кораку вас стижу непланирани сусрети. Провод организујте у свом дому. Можете бити било где, било с ким, али немојте занемарити љубав.

MOTEL * RESTORAN * ČARDA
odmor u prirodi bez granica
SIRIG *
"LOVAC", Međunarodni Put bb
021/849-738, 064/129-55-11
NOVI SAD * Temerinski put 57a
021/419-215, 021/6412-424

	ЈЕЗИК КОЈИМ ГОВОРЕ АЛБАНЦИ	ЕНГЛЕСКА МАНЕКЕНКА	ИЗЛАЗИТИ У СКОКУ	НЕПРО-МЕЊИВ, ПОСТОЈАН	СТАРИНСКИ СРЕБРНИ НОВАЦ (МН.)	ОМОТА-ВАТИ	НУКЛЕАРНИ ИНСТИТУТ (СКР.)	КРЕТАЊЕ КРВИ ПО КРВНИМ СУДОВИМА	ПЛАНИН. СИСТЕМ У СРЕДЊОЈ ЕВРОПИ	РИЗМА	ГЛАСАЧ (ЛАТ.)	ИМЕ ГЛУМИЦЕ МАРКОВИЋ	ИТАЛИ-ЈАНСКИ РЕНЕ-САНСНИ СЛИКАР	ПОКАЗНА ЗАМЕНИЦА ТА	ОМАЊИ СПОРТСКИ ЧАМАЦ
АМЕРИЧКА ФИЛМСКА ГЛУМИЦА, ЦЕНИФЕР								ЛАРИНСКИ ПРЕГЛЕД (СКР.)							
ПТИЦА СЕЛИЦА, ЛАСТА									МАСЛИНА ИСКРЉИНИ РЕЈОН (СКР.)						
ПОВЕЋИ СУД СА ДРШКОМ ЗА ВОДУ (МН.)							ПРИЛИВ ПРЕДУ-ЗИМЉИ-ВОСТ								
ИМЕ ПОРТУ-ГАЛСКЕ ПЕВАЧИЦЕ РОДРИГЕС							РАВНИ ВОЛТ							АНОДА ИМЕ РОК-МУЗИЧАРА ТАРНЕРА	
ДРЖАВА У СРЕДЊОЈ АМЕРИЦИ									СЛАБ 10. И 23. СЛОВО АЗБУКЕ						
НАКАНИТИ СМИСЛИТИ								ТРЕПТАЈ ОБЛИК КАПИТАЛ. УДРУЖЕ-ЊА (МН.)							НАДИМАК ФОЛК - ПЕ-ВАЧИЦЕ АН-ДРИЈАНЕ ДАБЕТИЋ
ПИКО	ВРСТА ПТИЦА КОЈА СЕ ХРАНИ ОСАМА	ОКЛОПНО БОРБЕНО ВОЗИЛО	18. И 13. СЛОВО АЗБУКЕ	СУКОБ; СВАЂА (МН.)	ИСКАЗИ-ВАЊЕ ОСЕЋАЊА ПОКРЕТНИ-МА ЛИЦА	ИМЕ ПЕВАЧА СТИВЕНСА ГРАД НА СИЦИЛИЈИ	НЕУКУС, НАЗОВИ-УМЕТНОСТ (НЕМ.)	НАШ АРХИТЕКТ. ЈОВАН ДОДАЦИ (ЛАТ.)	НАШЕ ЖЕН. ИМЕ РЕКА У СЕВЕРНОЈ АФРИЦИ						
МАЊИ И КРАЋИ ПРИРОДНИ ВОДЕНИ ТОК					КАТРАН (НЕМ.)		НАТРИЈУМ АМЕРИЧКИ СЛЕПИ ПЕВАЧ, СТИВИ		ТОП ИЛИ ПУШКА (МН.)	ПРЕМА		ВЕЛИКИ МОРСКИ РАК	ЊУТН НАДИМАК РИМСКОГ МЕСЦЕНЕ, ТИТА ПОМ-ПАНИЈА		
ПОЉУБАЦ У РУКУ	ПРОВИДНА САМО-ЛЕПЉИВА ТРАКА					МЕСТО У БАНАТУ "ЗЕЛЕНО ОСТРВО"			ОКИДАЧ, ОПОЗ						
ПРЕУ-РАЊЕН МЕСЕЦ			ПОЖРТВО-ВАНОСТ ОСТРВО У ЈАДРАН. МОРУ						РАДИЈУМ	ОПАТИ (ЛАТ.) ГРАД У НИГЕРИЈИ					
						УНУТРАШ-ЊОСТ НЕ-КЕ ПРОСТО-РИЈЕ (МН.)									РЕКА У ХРВАТ-СКОЈ
ФРИЗЕР ЗА МУШ-КАРЦЕ		ОЛИЧНО (СКР.) ДЕСНА ПРИТОКА ДУНАВА			ИМЕ ФИЗИ-ЧАРА БОРА ОБЛАСТ У ПЛАНОН. НИЗИЈИ		КОМАН-ДИТНО ДРУШТВО (СКР.) МОРАЛ (ГРЧ.)	РЕКА НА КОСОВУ ПОДРУЧЈЕ ОБЛАСТ (ФР.)		БИВШИ БОКСЕР МАРЂАНО					
КИКИНДА	СТИСКАЊЕ					РУЧНИ АЛАТ ЗА ТЕСАЊЕ (МН.) СЕВЕРНИ ЈЕЛЕН			АМПЕР АНТОН ЧЕХОВ	ДЕКАГРАМ (СКР.) АЗОТ			ЛИТАР ОДБРАМ-БЕНИ ИГРАЧ У ФУДБАЛУ		
ПРЕДЛОГ УНИВЕР-ЗИТЕТ	МАЈТА														
			КРАЊ НЕМАЧКИ ПРЕДЛОГ		РУДАРСКИ ИНСТИТУТ (СКР.) ПАНКАСТЕР				ЖЕНСКО ИМЕ, АДЕЛИНА МИЛИАМ-ПЕР (СКР.)				БОР 8. И 3. СЛОВО АЗБУКЕ		
МЕСТО КОД ВРШЦА	МЕСТО У БЕЛГИЈИ (НАПО-ЛЕОНОВ ПОРАЗ) РУБЉА						НУЛА ПОЛУ-ПРЕЧНИК	ТОП У ШАХУ	ПЕТЉА, ЗАМКА ИМЕ		ГРАД У РУСИЈИ АР				
НАШ ФИЛМСКИ ГЛУМАЦ										НАИВНА ЖЕНА					

РЕШЕЊЕ: АНИСТОН, КРВОТОК, ЛАСТАВИЦА, ОПИВА, БОКАЛИ, ПРИПЛИВА, АМАЛИЈА, ПРАВИ, А, НИКАРАВА, НЕДАК, СКАНИТИ, ТИТРАЈ, КЕТ, ИКНИ, АНКА, ПОТОК, МИМИКА, НА, КА, Н, СЕЛОТЕЛ, ИДВОР, ОБРАЧ, РАЧ, НЕСЕВИЧНОСТ, ЗАВАТИ, МУШКИ ФРИЗЕР, ЕНТЕРИЈЕРИ, КИ, СЛ, НИЛС, КД, ЛАВ, РОКИ, О, СТИСАК, КЕСЕРИ, А, ДЛ, Л, УЛМА, КР, САТИФ, АДНА, ВО, У, ВАТЕРЛО, О, ОМЧА, РЖЕВ, БРАНИМИР БРСТИНА, НАИВКА.